

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 52,
53, 56, 58, 59, 60, 65, 66, 67, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 64¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2022 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 17 dalį ir ją išdėstyti taip:

„17. **Mokslo ir studijų institucijų personalas** – mokslo ir studijų institucijų dėstytojai, mokslo darbuotojai, administracija ir kiti darbuotojai.“

2 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„10 straipsnis. Universitetas

1. Universitete turi būti atliekami tarptautinio lygio fundamentiniai ir taikomieji moksliniai tyrimai (toliau – moksliniai tyrimai), eksperimentinė plėtra ir (arba) plėtojamas profesionalusis menas, vykdomos šia veikla grindžiamos studijos, užtikrinamos sąlygos asmenims mokytis visą gyvenimą.

2. Universitetas turi būti socialiai atsakingas bendradarbiaudamas su suinteresuotomis visuomenės, verslo ir valdžios atstovų grupėmis diegiant technologines ir socialines inovacijas bei ugdamas asmens ir bendruomenės gebėjimus savarankiškai ir kūrybiškai mąstyti ir veikti.

3. Daugiau kaip pusė universiteto dėstytojų turi būti mokslininkai ir (arba) pripažinti menininkai ar meno daktarai. Dėstytojų dalykinė ir mokymo kompetencija turi būti tobulinama universiteto nustatyta tvarka.

4. Universitete turi vyrauti universitetinės studijos ir teikiamas aukštasis universitetinis išsilavinimas. Universitetas negali vykdyti koleginių studijų ir teikti aukštojo koleginio išsilavinimo, išskyrus šio įstatymo 53 straipsnio 18 dalyje nustatytus atvejus ir tuo atveju, jei universiteto statute yra numatytas akademinis padalinys, vykdomas specialistų rengimą. Vyriausybės nustatytos tam tikros studijų krypties (krypčių, krypčių grupės) visų studijų pakopų studijas.“

3 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11 straipsnis. Kolegija

1. Kolegijoje turi būti atliekami taikomieji moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra ir (arba) plėtojamas profesionalusis menas, vykdomos šia veikla ir profesine praktika grindžiamos studijos, teikiamas aukštasis koleginiis išsilavinimas, sudaromos sąlygos asmenims mokytis visą gyvenimą.

2. Kolegijos socialinė atsakomybė siejama su darniu regiono vystymu bendradarbiaujant su vietos bendruomenės, verslo ir valdžios atstovų grupėmis bei ugdant asmens ir bendruomenės gebėjimus savarankiškai ir kūrybiškai mąstyti bei veikti.

3. Daugiau kaip pusė kolegijos dėstytojų turi turėti ne mažesnę kaip 3 metų praktinio darbo patirtį, susijusią su dėstomuoju dalyku. Dėstytojų dėstomojo dalyko ir mokymo kompetencija turi būti tobulinama kolegijos nustatyta tvarka.

4. Kolegijos, vykdančios antrosios pakopos kolegines studijas, gali savo pavadinime nurodyti žodžius „taikomųjų mokslų universitetas“. Kolegijos negali vykdyti universitetinių studijų, išskyrus šio įstatymo 53 straipsnio 18 dalyje nustatytus atvejus.“

4 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 15 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos mokslo taryba yra ekspertinę ir patariamąją funkciją valstybės mokslo ir studijų klausimais vykdanči ir pagal savo kompetenciją valstybės mokslo ir studijų politiką įgyvendinanti institucija. Lietuvos mokslo tarybos veiklos tikslai – teikti Valstybės mokslo ir studijų politiką formuojančioms institucijoms siūlymus, išvadas bei rekomendacijas dėl mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos, moksliniais tyrimais grįstų inovacijų, aukštojo mokslo ir mokslininkų rengimo politikos formavimo ir įgyvendinimo, formuoti moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai palankią aplinką, skatinti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos veiklos kokybę bei šios veiklos rezultatų perdavimą visuomenei, skatinti Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų integraciją į tarptautinę mokslinių tyrimų erdvę, organizuoti ir vykdyti programinį konkursinį mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos veiklą finansavimą pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos arba Lietuvos mokslo tarybos patvirtintas programas ar kitas priemones bei Lietuvos mokslo ir studijų institucijų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos bei meno veiklos vertinimus, mokslo ir meno doktorantūrų bei mokslininkų stažuotojų ugdymo vertinimus, Lietuvos narysčių tarptautinėse mokslinių tyrimų infrastruktūrose vertinimus, nustatyti mokslo ir studijų institucijų visų pakopų tyrėjų privalomas kompetencijas, Seimo ar Vyriausybės pavedimu atstovauti Lietuvai tarptautinėse mokslinių tyrimų infrastruktūrose, skatinti mokslo ir studijų institucijų ir ūkio subjektų bendradarbiavimą mokslinių

tyrimų ir eksperimentinės plėtros srityje. Lietuvos mokslo tarybos funkcijas nustato Lietuvos mokslo tarybos nuostatai ir kiti teisės aktai.“

2. Pakeisti 15 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Lietuvos mokslo tarybos valdybos nariams ir ekspertų komitetų nariams už jų veiklą apmokama Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatyta tvarka.“

5 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Aukštosios mokyklos taryba atlieka šias funkcijas:

1) suderinusi su senatu (akademinė taryba), teikia Vyriausybei aukštosios mokyklos statuto pakeitimų projektą, reorganizavimo sąlygas arba likvidavimo plano projektą;

2) įvertinusi senato (akademinės tarybos) nuomonę, tvirtina rektoriaus (direktoriaus) pateiktą aukštosios mokyklos strateginį veiklos planą, kuriame apibrėžiama jos misija ir vizija, numato turtinius, finansinius ir žmogiškuosius išteklius strateginiam planui įgyvendinti;

3) įvertinusi senato (akademinės tarybos) nuomonę, tvirtina rektoriaus (direktoriaus) teikiamus aukštosios mokyklos struktūros pertvarkos planus, būtinus strateginiam veiklos planui įgyvendinti;

4) įvertinusi senato (akademinės tarybos) siūlymus, nustato aukštosios mokyklos lėšų (taip pat lėšų, skirtų administracijos ir kitų darbuotojų darbo užmokesčiui) ir nuosavybės teise valdomo turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais tvarką;

5) įvertinusi senato (akademinės tarybos) siūlymus, tvirtina aukštosios mokyklos rektoriaus (direktoriaus) rinkimų viešo konkurso būdu organizavimo tvarkos aprašą;

6) renka, skiria ir atleidžia rektorių (direktorių);

7) svarsto ir tvirtina rektoriaus (direktoriaus) pateiktą aukštosios mokyklos metinę pajamų ir išlaidų sąmatą ir tvirtina šios sąmatos įvykdymo ataskaitą;

8) tvirtina rektoriaus (direktoriaus) pateiktą aukštosios mokyklos metinę veiklos ataskaitą, kurioje aptariamas ir strateginio plano įgyvendinimas;

9) rengia metinę savo veiklos ataskaitą ir ją skelbia viešai aukštosios mokyklos interneto svetainėje, taip pat kiekvienais metais iki balandžio 1 dienos ją pristato aukštosios mokyklos bendruomenei;

10) atlieka kitas funkcijas, nustatytas aukštosios mokyklos statute ir kituose teisės aktuose.“

6 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 2 dalies 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12) svarsto ir teikia siūlymus tarybai dėl aukštosios mokyklos statuto arba jo pakeitimo projekto, reorganizavimo sąlygų arba likvidavimo plano projekto;“.

7 straipsnis. 35 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 35 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Valstybinio universiteto statutą Vyriausybės teikimu, įvertinęs universiteto tarybos nuomonę, tvirtina Seimas, valstybinės kolegijos statutą Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos teikimu, įvertinusi kolegijos tarybos nuomonę, tvirtina Vyriausybė.“

8 straipsnis. 38 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 38 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„38 straipsnis. Valstybinės aukštosios mokyklos reorganizavimas

1. Valstybinės aukštosios mokyklos gali būti reorganizuojamos Civiliniame kodekse nustatytais jungimo ar skaidymo būdais.

2. Sprendimą dėl valstybinio universiteto reorganizavimo priima Seimas Vyriausybės teikimu, įvertinęs universiteto tarybos nuomonę. Sprendimą dėl valstybinės kolegijos reorganizavimo priima Vyriausybė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos teikimu, įvertinusi kolegijos tarybos nuomonę.

3. Valstybinio universiteto reorganizavimo procedūros gali būti pradėtos vykdyti tik įvertinus universiteto tarybos ir senato nuomonę ir turint Seimo pritarimą reorganizuoti valstybinį universitetą. Valstybinės kolegijos reorganizavimo procedūros gali būti pradėtos vykdyti tik įvertinus kolegijos tarybos ir akademinės tarybos nuomonę ir turint Vyriausybės pritarimą reorganizuoti valstybinę kolegiją.

4. Seimo ar Vyriausybės nutarime dėl pritarimo reorganizuoti valstybinę aukštąją mokyklą turi būti nurodyti reorganizavimo tikslai, reorganizavimo būdas, reorganizuojamos įstaigos, dalyvaujančios reorganizavime įstaigos, po reorganizavimo veiksiančios įstaigos, numatomos jų funkcijos, kurias įgyvendins kiekviena po reorganizavimo veiksianti įstaiga, kiekvienos po reorganizavimo veiksiančios įstaigos savininkės teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija, taip pat nurodomas terminas, per kurį dalyvaujančių reorganizavime įstaigų valdymo organai parengia ir pateikia Vyriausybei reorganizavimo sąlygas ir po reorganizavimo veiksiančios aukštosios mokyklos statuto projektą (išskyrus atvejus, kai įstaiga reorganizuojama prijungimo būdu ir po reorganizavimo tęsiančios veiklą aukštosios mokyklos statutas nekeičiamas).

5. Reorganizuojant valstybinę aukštąją mokyklą skaidymo būdu, bent vienas iš juridinių asmenų, kuriems pereina reorganizuotos valstybinės aukštosios mokyklos teisės ir pareigos, turi

būti valstybinė aukštoji mokykla, o kitų juridinių asmenų savininkė arba viena iš dalininkių – valstybė. Reorganizuojant valstybinę aukštąją mokyklą jungimo būdu, juridinis asmuo, kuriam pereina reorganizuotos valstybinės aukštosios mokyklos teisės ir pareigos, turi būti valstybinė aukštoji mokykla.

6. Jeigu reorganizuojant valstybinę aukštąją mokyklą padalijimo būdu įsteigiama nauja aukštoji mokykla, ji šio įstatymo nustatyta tvarka turi gauti leidimą vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą.

7. Seimo ar Vyriausybės nutarime nurodytu terminu reorganizavime dalyvaujančių įstaigų valdymo organai parengia reorganizavimo sąlygas ir po reorganizavimo veiksiančių įstaigų statutų (įstatų) projektus ir pateikia juos Vyriausybei. Jeigu įstaiga reorganizuojama prijungimo būdu ir po reorganizavimo tęsiančios veiklą aukštosios mokyklos statutas nesikeičia, jo pakartotinai tvirtinti nereikia.

8. Jeigu reorganizavime dalyvaujančių valstybinių aukštųjų mokyklų valdymo organai nustatytu laiku neparengia ir nepateikia Vyriausybei reorganizavimo sąlygų ir po reorganizavimo veiksiančios aukštosios mokyklos statuto projekto, juos rengia ir teikia Vyriausybei švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu sudaryta darbo grupė, kurios veikloje dalyvauja reorganizavime dalyvaujančių ir reorganizuojamų įstaigų paskirti atstovai.“

9 straipsnis. 39 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„39 straipsnis. Valstybinės aukštosios mokyklos likvidavimas

1. Sprendimą dėl valstybinio universiteto likvidavimo priima Seimas Vyriausybės teikimu, įvertinęs universiteto tarybos nuomonę. Sprendimą dėl valstybinės kolegijos likvidavimo priima Vyriausybė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos teikimu, įvertinusi kolegijos tarybos nuomonę.

2. Kai yra priimtas sprendimas likviduoti valstybinę aukštąją mokyklą, švietimo, mokslo ir sporto ministras, įvertinęs aukštosios mokyklos tarybos nuomonę, paskiria likvidatorių, kuris pagal švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintą likvidavimo planą ir grafiką likviduoja valstybinę aukštąją mokyklą. Likvidavimo plane turi būti išdėstyti siūlymai dėl galimybių studentams tęsti studijas kitose aukštosiose mokyklose užtikrinimo, taip pat siūlymai dėl valstybinės aukštosios mokyklos turto naudojimo.

3. Nuo likvidatoriaus paskyrimo dienos valstybinės aukštosios mokyklos valdymo organai netenka įgaliojimų. Jų funkcijas atlieka likvidatorius.“

10 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 52 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„52 straipsnis. Studijų sistemos sandara ir aukštojo mokslo kvalifikacijos

1. Studijų sistemos sandara:

1) pakopinės studijos – kvalifikacijai pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros penktąjį lygį, kvalifikaciniam laipsniui arba mokslo, meno daktaro laipsniui įgyti;

2) profesinės studijos – kvalifikacijai įgyti ir pasirengti savarankiškai praktinei veiklai.

2. Pakopinės studijos gali būti šių pakopų: trumpoji – kvalifikacijai pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros penktąjį lygį įgyti, pirmoji ir antroji – kvalifikaciniam (profesinio bakalauro, bakalauro, magistro, profesinio magistro) laipsniui įgyti, trečioji – mokslo, meno daktaro laipsniui įgyti.

3. Trumposios pakopos studijos grindžiamos profesine praktika. Asmenims, baigusiems trumposios pakopos studijas, suteikiama kvalifikacija, suteikianti teisę užsiimti profesine veikla ir (arba) tęsti studijas pirmosios pakopos studijose.

4. Pirmosios pakopos koleginės studijos grindžiamos profesine praktika ir ne žemesnio kaip patenkinamo lygio taikomaisiais moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra, ir (arba) meno veikla atitinkamoje (atitinkamose) mokslo (meno) kryptyje (kryptyse) švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Pirmosios pakopos universitetinės studijos grindžiamos ne žemesnio kaip patenkinamo lygio moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra, ir (arba) meno veikla atitinkamoje (atitinkamose) mokslo (meno) kryptyje (kryptyse) švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Asmenims, baigusiems pirmosios pakopos kolegines studijas, suteikiamas profesinio bakalauro, baigusiems universitetines studijas, – bakalauro kvalifikaciniai laipsniai, suteikiantys teisę užsiimti profesine veikla ir (arba) tęsti studijas aukštosios mokyklos nustatyta tvarka antrojoje studijų pakopoje.

5. Antrosios pakopos koleginės studijos grindžiamos profesine praktika ir ne žemesnio kaip gero lygio taikomaisiais moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra, ir (arba) meno veikla atitinkamoje (atitinkamose) mokslo (meno) kryptyje (kryptyse) švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Antrosios pakopos universitetinės studijos grindžiamos ne žemesnio kaip gero lygio moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra, ir (arba) meno veikla atitinkamoje (atitinkamose) mokslo (meno) kryptyje (kryptyse) švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Asmenims, baigusiems antrosios pakopos kolegines studijas, suteikiamas profesinio magistro, baigusiems universitetines studijas, – magistro kvalifikaciniai laipsniai, suteikiantys teisę užsiimti profesine veikla ir (arba) universiteto nustatyta tvarka tęsti studijas doktorantūroje.

6. Pagal Lietuvos Respublikos ir Šventojo Sosto sutartį dėl bendradarbiavimo švietimo ir kultūros srityje gali būti suteikiamas teologijos licenciato kvalifikacinis laipsnis; studijas teologijos licenciato kvalifikaciniam laipsniui įgyti gali vykdyti universitetai.

7. Teisės aktų nustatytais atvejais studijos magistro kvalifikaciniam laipsniui įgyti gali būti vientisosios – apimti universitetinės pirmosios ir antrosios pakopos studijas.

8. Trečiosios pakopos studijos grindžiamos ne žemesnio kaip labai gero lygio moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra, ir (arba) meno veikla atitinkamoje mokslo (meno) kryptyje švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Asmenims, baigusiems trečiosios pakopos studijas (doktorantūrą) ir apgynusiems disertaciją, meno projektą, suteikiami mokslo daktaro, meno daktaro laipsniai. Doktorantūrą gali vykdyti doktorantūros teisę turinčios mokslo ir studijų institucijos, taip pat kartu su doktorantūros teisės neturinčiomis mokslo ir studijų institucijomis ar įmonėmis, įstaigomis, organizacijomis šio įstatymo 77 straipsnio 10 dalyje nurodytais atvejais. Doktorantūros teisę, tai yra teisę vykdyti doktorantūrą, organizuoti disertacijų (meno projektų) gynimą, teikti mokslo (meno) daktaro laipsnius, išduoti mokslo (meno) daktaro diplomus, suteikia švietimo, mokslo ir sporto ministras.

9. Universitetų ir mokslinių tyrimų institutų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, ir (arba) meno veiklos lygis yra nustatomas atliekant šio įstatymo 75¹ straipsnio 2 dalyje nurodytą kas penkerius metus atliekamą ekspertinį mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, ir (arba) meno veiklos vertinimą Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Kolegijų taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros lygis yra nustatomas atliekant ekspertinį taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, ir (arba) meno veiklos vertinimą Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, ir (arba) meno veiklos lygis apskaičiuojamas, nustačius mokslo ir studijų institucijų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, ir (arba) meno veiklos kokybės vertinimo balų reikšmes pagal atitinkamas mokslo (meno) kryptis ir vertinamas pagal penkių balų skalę, kur 5 balai reiškia, kad vykdomi puikaus lygio moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra, ir (arba) meno veikla, 4 balai reiškia, kad vykdomi labai gero lygio moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra, ir (arba) meno veikla, 3 balai reiškia, kad vykdomi gero lygio moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra, ir (arba) meno veikla, 2 balai reiškia, kad vykdomų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, ir (arba) meno veiklos lygis yra patenkinamas, 1 balas reiškia, kad vykdomi žemo lygio moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra, ir (arba) meno veikla, 0 balų reiškia, kad nevykdomi moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra, ir (arba) meno veikla. Nesant nė vienos aukštosios mokyklos, kurioje įvertinta mokslo (meno) kryptis atitiktų šio straipsnio 5 ir 8 dalyse nustatytus reikalavimus, švietimo, mokslo ir sporto ministras tvirtina atitinkamos mokslo (meno) krypties stiprinimo priemones. Jeigu antrą kartą iš eilės mokslo (meno) krypties vertinimas neatitinka nustatytų reikalavimų, aukštoji mokykla negali vykdyti studentų priėmimo į tos krypties studijas.

10. Kartu su kvalifikaciniu laipsniu gali būti suteikiama kvalifikacija. Kvalifikaciją suteikia aukštoji mokykla, turinti kompetentingos institucijos pritarimą tai kvalifikacijai teikti. Aukštojo mokslo kvalifikacijų atitiktį Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygiams nustato Vyriausybė.

11. Suteikiamų kvalifikacijų ir studijų kryptių, kuriose gali būti vykdomos trumposios studijos, sąrašą tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras, įvertinęs Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos ir sektorinių profesinių komitetų, kaip jie suprantami Profesinio mokymo įstatyme, siūlymus.

12. Profesinės studijos yra medicinos, odontologijos, veterinarinės medicinos studijų kryptių rezidentūra, taip pat kitų Vyriausybės nustatytų kryptių studijos.

13. Išsilavinimo ir kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu ir įgytų pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas, akademinį pripažinimą Vyriausybės nustatyta tvarka atlieka Studijų kokybės vertinimo centras, Lietuvos mokslo taryba ir švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliotosios aukštosios mokyklos. Akademinis pripažinimas laikomas kompetentingos institucijos sprendimas, kuriuo įvardijama kvalifikacijos (išsilavinimo) vertinimo metu nustatyta tos kvalifikacijos (išsilavinimo) vertė ketinant studijuoti ir (ar) dirbti Lietuvos Respublikoje. Tarptautinių sutarčių nustatytais atvejais galimas automatinis akademinis pripažinimas.

14. Įgytos aukštojo mokslo kvalifikacijos priskyrimą atitinkamai studijų kryptiai, kai studijų kryptis išsilavinimo dokumentuose nenurodyta, atlieka kvalifikaciją suteikusi aukštoji mokykla, jeigu tokios mokyklos nėra arba išsilavinimas įgytas užsienyje, – konsultacijas dėl priskyrimo atitinkamai studijų kryptiai teikia Studijų kokybės vertinimo centras.“

11 straipsnis. 53 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 53 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„53 straipsnis. Trumposios, pirmosios ir antrosios pakopų, vientisųjų ir profesinių studijų vykdymo reikalavimai

1. Studijų metų pradžią ir pabaigą nustato aukštoji mokykla. Per studijų metus studentams turi būti suteikiamos ne trumpesnės kaip vieno mėnesio nepertraukiamos atostogos.

2. Bendruosius studijų vykdymo reikalavimus tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras.

3. Studijos yra nuolatinės formos ir ištęstinės formos. Baigus skirtingų formų studijas įgytas išsilavinimas yra lygiavertis.

4. Nuolatinės formos studijų vienu metų įprastinė apimtis yra 60 kreditų, bet ne mažiau kaip 45 kreditai. Ištęstinės formos studijų vienu metų apimtis gali būti mažesnė kaip 45 studijų kreditai, bet bendra jų trukmė neturi būti daugiau kaip pusantro karto ilgesnė negu nuolatinės formos studijų trukmė, nuolatinėms studijoms taikant 60 studijų kreditų normą.

5. Trumpųjų studijų programų apimtis gali būti 90 arba 120 studijų kreditų.
6. Pirmosios pakopos studijų programų apimtis gali būti 180, 210 arba 240 studijų kreditų.
7. Vientisųjų studijų programos apimtis gali būti 300 arba 360 studijų kreditų.
8. Antrosios pakopos universitetinių studijų programos apimtis gali būti 60, 90 arba 120 studijų kreditų, koleginių studijų – 120 studijų kreditų.
9. Profesinių studijų (išskyrus rezidentūrą) apimtis yra 60 studijų kreditų. Rezidentūros apimtį (trukmę) nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.
10. Studijos vykdomos pagal studijų programas. Studijų programos yra universitetinės ir koleginės.
11. Trumposios, pirmosios, antrosios, vientisųjų ir profesinių studijų programos studijų rezultatai turi derėti su atitinkamos studijų krypties (krypčių, krypčių grupės) apraše nustatytais studijų rezultatais. Studijų pakopų ir studijų krypčių (krypčių, krypčių grupės) aprašus rengia Studijų kokybės vertinimo centras, juos tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras.
12. Trumpųjų studijų programos turi atitikti profesinius standartus ir atitinkamos studijų krypties aprašą, jos turi būti suderintos su profesiniais standartais ir studijų krypčių aprašais ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo profesinio standarto ir atitinkamos studijų krypties aprašo patvirtinimo ar pakeitimo dienos.
13. Studijų programos gali būti tarpkryptinės – skirtos susietiems dviejų ir daugiau krypčių studijų rezultatams pasiekti.
14. Studijų krypčių ir krypčių grupių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašą, jo keitimo tvarką, kvalifikacinių laipsnių sąrangą ir studijų programų pavadinimų sudarymo principus tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras. Pirmosios ir antrosios pakopų studijų programos gali būti dviejų studijų krypčių. Šiuo atveju studijų programa turi atitikti abiejų krypčių aprašuose nustatytus reikalavimus. Kai aukštoji mokykla kartu su užsienio valstybės aukštąja mokykla vykdo jungtinę studijų programą, gali būti suteikiamas ir kitas, negu įrašytas į sąrašą, kvalifikacinis laipsnis. Teisę teikti tokį kvalifikacinį laipsnį aukštajai mokyklai suteikia švietimo, mokslo ir sporto ministras.
15. Profesinių studijų (išskyrus rezidentūrą) vykdymo reikalavimus nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Rezidentūros studijų programų vykdymo reikalavimus ir priežiūros tvarką nustato Vyriausybė.
16. Pagal studijų programą numatyta studentų praktikai atlikti įmonė, įstaiga ar organizacija, kurioje studentas atlieka praktiką, ir studentas bei aukštoji mokykla, kurioje jis studijuoja, sudaro praktinio mokymo sutartį. Pavyzdinę sutarties formą tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras. Už studentų praktikos organizavimą atsakinga aukštoji mokykla.

17. Pagal trumposios pakopos, koleginių pirmosios ir antrosios pakopų studijų programas numatytam studentų praktiniam rengimui skiriama atitinkamai ne mažiau kaip trečdalis studijų programos apimties.

18. Universitetai ir kolegijos gali vykdyti jungtines atitinkamai universitetinių ar koleginių studijų programas kartu su Lietuvos ar užsienio valstybių aukštosiomis mokyklomis. Baigus šias programas suteikiamas kvalifikacinis (kvalifikaciniai) arba jungtinis kvalifikacinis laipsnis (laipsniai). Rengiant krašto apsaugos sistemai reikalingus specialistus, jungtines studijų programas gali rengti universitetai kartu su kolegijomis, suderinę su Krašto apsaugos ministerija ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.“

12 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 56 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„56 straipsnis. Dalinės studijos ir jų rezultatų įskaitymas

1. Dalinės studijos yra studento mokymasis pagal studijų programos dalį, suteikiančią žinių ir gebėjimų, kurie įvertinami ir patvirtinami aukštosios mokyklos išduodamu pažymėjimu.

2. Aukštosiose mokyklose įskaitomi:

1) aukštosios mokyklos studentų dalinių studijų kitoje to paties ar kito tipo (universiteto, kolegijos) aukštojoje mokykloje rezultatai;

2) aukštosios mokyklos studentų dalinių studijų pagal kitą tos pačios aukštosios mokyklos studijų programą rezultatai;

3) studentų dalinių studijų užsienio valstybės aukštojoje mokykloje rezultatai, jeigu ši aukštoji mokykla yra pripažinta tos valstybės įstatymų nustatyta tvarka.

3. Dalinių studijų aukštosiose mokyklose rezultatai įskaitomi švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka.“

13 straipsnis. 58 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 58 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1. Asmenims, baigusiems trumpąsias studijas, išduodamas įgytą kvalifikaciją patvirtinantis diplomas. Asmenims, baigusiems koleginių studijų pirmosios pakopos programą, išduodamas profesinio bakalauro diplomas ir diplomo priedėlis. Asmenims, baigusiems pirmosios pakopos universitetinių studijų programą, išduodamas bakalauro diplomas ir diplomo priedėlis.

2. Asmenims, baigusiems koleginių studijų antrosios pakopos programą, išduodamas profesinio magistro diplomas ir diplomo priedėlis. Asmenims, baigusiems universitetinių vientisųjų studijų ar magistrantūros studijų programą, išduodamas magistro diplomas ir diplomo priedėlis.

3. Asmenims, baigusiems doktorantūrą ir apgynusiems daktaro disertaciją (meno projektą), išduodamas mokslo (meno) daktaro diplomas.

4. Diplomo priedėlis yra neatskiriama profesinio bakalauro, bakalauro, profesinio magistro ir magistro diplomų dalis, diplomą papildantis dokumentas, kuriame nurodomas studijų programos pavadinimas ir informacija apie pasiektus studijų rezultatus.

5. Asmenims, baigusiems, profesines studijas, studijų modulius, skirtus kitoms kvalifikacijoms įgyti, išduodamas studijų pažymėjimas.“

14 straipsnis. 59 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 59 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Asmenų, stojančių į trumposios pakopos, pirmosios pakopos, vientisąsias ir profesines studijas, priėmimas vykdomas centralizuotai. Centralizuotą priėmimą vykdo švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliota institucija švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Kiekvienais metais iki rugpjūčio 30 dienos savo interneto svetainėse aukštosios mokyklos pateikia visuomenei informaciją apie bendrojo priėmimo į savo aukštąją mokyklą rezultatus pagal studijų programas, o Švietimo, mokslo ir sporto ministerija – informaciją apie bendrojo priėmimo į aukštąsias mokyklas rezultatus pagal aukštąsias mokyklas ir studijų programas. Kiekvienais metais iki spalio 1 dienos aukštosios mokyklos pateikia visuomenei informaciją apie institucinio priėmimo į savo aukštąją mokyklą rezultatus pagal studijų programas, o Švietimo, mokslo ir sporto ministerija – informaciją apie institucinio priėmimo rezultatus pagal aukštąsias mokyklas ir studijų programas.“

15 straipsnis. 60 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 60 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Akademine bendruomenę sudaro mokslo ir studijų institucijų studentai, dėstytojai, mokslo darbuotojai, profesorai emeritai, mokslininkai emeritai, kiti darbuotojai, tiesiogiai dalyvaujantys mokslo ir (ar) studijų veikloje.“

16 straipsnis. Įstatymo papildymas 64¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 64¹ straipsniu:

„64¹ straipsnis. Mokslo ir studijų institucijų tyrėjų karjera

1. Mokslo ir studijų institucijų tyrėjų karjerą sudaro keturios pakopos:

1) pradedantis tyrėjas – turi magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją; vykdo mokslinę (meno) veiklą vadovaujant patyrusiam arba pirmaujančiam tyrėjui;

2) pripažintas tyrėjas – mokslininkas (meno daktaras), kurio mokslinė (meno) veikla nėra visiškai savarankiška;

3) patyręs tyrėjas – mokslininkas (meno daktaras), pasiekęs mokslinės (meno) veiklos savarankiškumo lygį;

4) pirmaujantis tyrėjas – savarankiškas mokslininkas (meno daktaras), pirmaujantis savo tyrimų ar mokslo (meno) srityje.

2. Kiekvienos pakopos mokslo ir studijų institucijų tyrėjų privalomas kompetencijas nustato Lietuvos mokslo taryba, vadovaudamasi tarptautiniais tyrėjų karjeros formavimo Europos mokslinių tyrimų erdvėje ir Europos aukštojo mokslo erdvėje principais ir kriterijais bei tyrėjų tarpinstitucinio ir tarptautinio judumo skatinimo principais.“

17 straipsnis. 65 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 65 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„65 straipsnis. Dėstytojai

1. Tyrėjai arba pripažinti menininkai aukštosiose mokyklose gali užimti šias dėstytojų pareigybes: profesoriaus, docento, asistento, jaunesniojo asistento. Asmenys, nesantys tyrėjais arba pripažintais menininkais, aukštosiose mokyklose gali užimti šias dėstytojų pareigybes: vyresniojo lektoriaus, lektoriaus. Šio straipsnio 8 dalyje nurodyti asmenys gali užimti dėstytojo praktiko pareigas.

2. Profesoriaus pareigas gali eiti pirmaujantis tyrėjas arba pripažintas menininkas. Profesoriaus pareigas einantis tyrėjas arba pripažintas menininkas turi rengti mokslininkus, dėstyti studentams, vykdyti mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą ir jiems vadovauti, skelbti tyrimų rezultatus. Profesoriaus pareigas einantis pripažintas menininkas, meno daktaras turi rengti profesionalius menininkus, dėstyti studentams, dalyvauti meno veikloje ir (arba) formuoti meno projektų tematiką ir jiems vadovauti, skelbti tyrimų rezultatus.

3. Docento pareigas gali eiti patyręs tyrėjas arba pripažintas menininkas. Docento pareigas einantis tyrėjas arba pripažintas menininkas turi dėstyti studentams, vykdyti mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, skelbti šios veiklos rezultatus. Docento pareigas einantis pripažintas menininkas, meno daktaras turi rengti profesionalius menininkus, dėstyti studentams, dalyvauti meno veikloje.

4. Asistento pareigas gali eiti pripažintas tyrėjas arba pripažintas menininkas, vykdamas meno veiklą. Asistentas turi vadovauti studentų praktiniams užsiėmimams (praktiniams darbams, pratyboms, studentų praktikai ir kt.), padėti atlikti mokslinius tyrimus ir eksperimentinės plėtros darbus. Pastarasis reikalavimas gali būti netaikomas universiteto meno studijų asistentams.

5. Jaunesniojo asistento pareigas gali eiti pradedantis tyrėjas. Jaunesnysis asistentas turi atlikti arba padėti atlikti dėstyimo darbus.

6. Į vyresniojo lektoriaus pareigas gali pretenduoti asmuo, turintis mokslo (meno) daktaro laipsnį. Vyresnysis lektorius turi dėstyti studentams, dirbti metodinį darbą.

7. Į lektoriaus pareigas gali pretenduoti asmuo, turintis ne žemesnį kaip magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją. Lektorius turi dėstyti studentams, dirbti metodinį darbą.

8. Aukštosios mokyklos gali nustatyti įvairias dėstytojų praktikų pareigybes. Tokie dėstytojai dėsto, veda praktinius užsiėmimus, vadovauja studentų praktiniams darbams, supažindina studentus su mokslinių tyrimų taikymu praktikoje, padeda jiems atlikti taikomosios mokslinės veiklos darbus, perteikia jiems praktinio darbo žinias. Į šias pareigas aukštosios mokyklos nustatyta tvarka priimami asmenys, turintys ne mažesnę kaip 3 metų praktinio darbo patirtį dėstyimo srityje ir profesinių pasiekimų. Atlikdami pareigas tokie dėstytojai privalo dirbti praktinį darbą dėstyimo srityje ir turėti aukštosios mokyklos nustatyta tvarka numatytas dėstyimo kompetencijas.

9. Kvalifikacinius dėstytojų pareigybių reikalavimus, ne žemesnius, kaip nustatyti šio straipsnio 2–7 dalyse, konkursų šioms pareigoms eiti organizavimo ir dėstytojų atestavimo tvarką nustato aukštoji mokykla.“

18 straipsnis. 66 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 66 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„66 straipsnis. Mokslo darbuotojai

1. Mokslo ir studijų institucijų tyrėjai gali užimti šias mokslo darbuotojų pareigybes: vyriausiojo mokslo darbuotojo, vyresniojo mokslo darbuotojo, mokslo darbuotojo, mokslininko stažuotojo, jaunesniojo mokslo darbuotojo.

2. Vyriausiojo mokslo darbuotojo pareigas gali eiti pirmaujantis tyrėjas. Vyriausiasis mokslo darbuotojas turi rengti mokslininkus, vadovauti moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, skelbti tyrimų rezultatus.

3. Vyresniojo mokslo darbuotojo pareigas gali eiti ne žemesnės pakopos kaip patyręs tyrėjas. Vyresnysis mokslo darbuotojas turi vadovauti moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, skelbti tyrimų rezultatus.

4. Mokslo darbuotojo pareigas gali eiti ne žemesnės pakopos kaip pripažintas tyrėjas. Mokslo darbuotojas turi atlikti mokslinius tyrimus ir vykdyti eksperimentinę plėtrą, skelbti šios veiklos rezultatus.

5. Mokslininko stažuotojo pareigas gali eiti ne žemesnės pakopos kaip pripažintas tyrėjas, apgynęs daktaro disertaciją kitoje institucijoje ne anksčiau kaip prieš 7 metus iki skyrimo į šias pareigas dienas. Laikotarpis, kurio metu asmeniui buvo suteiktos nėštumo ir gimdymo, tėvystės atostogos ar atostogos vaikui prižiūrėti, į šį 7 metų laikotarpį neįtraukiamas.

6. Jaunesniojo mokslo darbuotojo pareigas gali eiti pradedantis tyrėjas. Jaunesnysis mokslo darbuotojas turi atlikti arba padėti atlikti mokslinius tyrimus ir eksperimentinės plėtros darbus.

7. Kvalifikacinius mokslo darbuotojų pareigybių reikalavimus, ne žemesnius, kaip nustatyti šio straipsnio 2–6 dalyse, konkursų šioms pareigoms eiti organizavimo ir mokslo darbuotojų atestavimo tvarką nustato mokslo ir studijų institucijos.“

19 straipsnis. 67 straipsnio pakeitimas

Papildyti 67 straipsnį 2¹ dalimi ir ją išdėstyti taip:

„2¹. Aukštųjų mokyklų pirmosios ir antrosios studijų pakopų arba vientisųjų studijų studentai mokslo ir studijų institucijose gali užimti tyrėjo padėjėjo pareigas. Tyrėjo padėjėjas padeda tyrėjams, siekdamas įgyti pedagoginio, mokslinio darbo ir profesionalios veiklos patirties. Su tyrėjo padėjėjais sudaromos terminuotos darbo sutartys, trunkančios ne ilgiau nei iki studijų aukštojoje mokykloje pabaigos ar studijų nutraukimo, tačiau ne ilgiau nei penkerių metų laikotarpiui.“

20 straipsnis. 71 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 71 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Dėstytojai, mokslo darbuotojai ir pradedantys tyrėjai gali gauti valstybės paramą mokslinėms stažuotėms, taip pat paramą dalyvauti mokslinėse konferencijose užsienyje, dėstyti užsienio valstybių mokslo ir studijų institucijose. Šią paramą administruoja Lietuvos mokslo taryba savo nustatyta tvarka. Valstybės paramą taip pat gali teikti ir kitos valstybės institucijos. Dėstytojams, mokslo darbuotojams ir pradedantiems tyrėjams, vykstantiems į mokslines stažuotes užsienyje pagal tarptautines sutartis, valstybės parama skiriama švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Šią paramą teikia Lietuvos mokslo taryba ir kitos valstybės institucijos.“

21 straipsnis. 72 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 72 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„72 straipsnis. Priėmimas į mokslo ir studijų institucijų dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigas

1. Į mokslo ir studijų institucijų dėstytojų ir mokslo darbuotojų, išskyrus asmenis, nurodytus šio įstatymo 68 straipsnyje ir šio straipsnio 8 ir 9 dalyse, pareigas asmenys priimami

viešo konkurso būdu 5 metų kadencijai. Mokslo ir studijų institucijos nustatyti dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigybių kvalifikaciniai reikalavimai ir privalomos mokslo ir studijų institucijos tyrėjų kompetencijos šios institucijos nustatyta tvarka skelbiami viešai šios institucijos interneto svetainėje.

2. Viešas konkursas šio straipsnio 1 dalyje išvardytoms pareigoms užimti skelbiamas ne vėliau kaip 6 mėnesiai iki numatomos darbo pradžios. Pranešimas apie konkursą pareigoms eiti turi būti skelbiamas mokslo ir studijų institucijos ir Lietuvos mokslo tarybos interneto svetainėse, šalies ir, jeigu tikslinga, tarptautinėse visuomenės informavimo priemonėse. Konkurso sąlygose *inter alia* turi būti numatyta, kad pretendentas pateikia savo veiklos planą 5 metų laikotarpiui.

3. Kandidatus dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigoms eiti vertina priėmimo komisija, sudaroma mokslo ir studijų institucijų nustatyta tvarka. Ne mažiau kaip vieną trečdalį priėmimo komisijos narių sudaro šioje mokslo ir studijų institucijoje nedirbantys asmenys, o aukštosiose mokyklose – papildomai ne mažiau kaip vienas iš jų – studentų atstovybės (jeigu jos nėra – studentų visuotinio narių susirikimo (konferencijos) deleguotas atstovas. Rengiant konkursą profesoriaus ar vyriausiojo mokslo darbuotojo pareigoms eiti, priėmimo komisijoje turi būti bent vienas tarptautinis ekspertas.

4. Su asmeniu, mokslo ir studijų institucijoje laimėjusiu konkursą dėstytojo ir (ar) mokslo darbuotojo pareigoms eiti, sudaroma terminuota darbo sutartis 5 metų laikotarpiui ir mokslo ir studijų institucijos nustatyta tvarka tam pačiam laikotarpiui patvirtinamas su mokslo ir studijų institucijos veiklos planais ir prioritetais suderintas veiklos planas. Likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki terminuotos darbo sutarties pabaigos, mokslo ir studijų institucijos nustatyta tvarka vykdoma darbuotojo atestacija. Kiekvienoms pareigoms atestacijos reikalavimus, kurie turi būti ne žemesni nei atitinkami konkursiniai reikalavimai ir apimti veiklos plano vykdymo įvertinimą, nustato mokslo ir studijų institucija. Esant neigiamam atestacijos rezultatui, asmuo atleidžiamas. Apie atleidimą iš darbo neatestuotas darbuotojas turi būti įspėtas ne vėliau kaip prieš dešimt darbo dienų. Atleidžiamam darbuotojui išmokama vieno mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išmoka. Esant teigiamam atestacijos rezultatui, su dėstytoju ar mokslo darbuotoju tęsiami darbo santykiai pagal neterminuotą darbo sutartį toms pačioms pareigoms eiti. Į aukštesnes dėstytojo ar mokslo darbuotojo pareigas priimama viešo konkurso būdu.

5. Dėstytojui ar mokslo darbuotojui, dirbančiam pagal neterminuotą darbo sutartį, laimėjus konkursą į kitas toje pačioje mokslo ir studijų institucijoje dėstytojo ar mokslo darbuotojo pareigas, jo darbo santykiai jam einant naujas pareigas tęsiami pagal neterminuotą darbo sutartį.

6. Neterminuotos darbo sutarties laikotarpiu asmuo atestuojamas kas 5 metai arba jam gali būti rengiama neeilinė atestacija mokslo ir studijų institucijos nustatyta tvarka. Kiekvienoms pareigoms atestacijos reikalavimus, kurie turi būti ne žemesni nei atitinkami konkursiniai

reikalavimai, nustato mokslo ir studijų institucija. Laikotarpis, kuriuo asmeniui mokslo ir studijų institucija buvo suteikusi nėštumo ir gimdymo, tėvystės atostogas ar atostogas vaikui prižiūrėti, taip pat ligos laikotarpis, trunkantis ilgiau nei 3 mėnesius, į atestacijos laikotarpius neįtraukiamas. Neatestuotas asmuo atleidžiamas. Atleidžiamam darbuotojui taikomos garantijos, nustatytos Darbo kodekso 57 straipsnio 7, 8, 9 dalyse.

7. Neterminuotos darbo sutarties laikotarpiu mokslo ir studijų institucijos vadovo siūlymu ir asmens sutikimu tyrėjo užimamos pareigos gali būti keičiamos į lygiavertes tos pačios pakopos tyrėjo užimamas pareigas (išskyrus į mokslininko stažuotojo), jei asmuo tenkina šioms kitoms pareigoms mokslo ir studijų institucijos nustatytus kvalifikacinius reikalavimus.

8. Į mokslininko stažuotojo pareigas asmenys priimami viešo konkurso būdu ir įdarbinami pagal terminuotą darbo sutartį iki stažuotės, kuri trunka nuo 1 iki 3 metų, pabaigos. Kandidatai į šias pareigas turi tenkinti reikalavimus, ne žemesnius, kaip nustatyti šio įstatymo 66 straipsnio 5 dalyje. Viešo konkurso sąlygas į mokslininko stažuotojo pareigas nustato mokslo ir studijų institucija.

9. Į jaunesniojo asistento ir jaunesniojo mokslo darbuotojo pareigas asmenys priimami mokslo ir studijų institucijos nustatyta tvarka. Kandidatai į šias pareigas turi tenkinti reikalavimus, ne žemesnius, kaip nustatyti šio įstatymo 65 straipsnio 5 dalyje ir 66 straipsnio 6 dalyje. Jie yra įdarbinami pagal terminuotas darbo sutartis, trunkančias ne ilgiau nei iki doktorantūros studijų pabaigos, su galimybe pratęsti darbo sutartį iki vieno metų.“

22 straipsnis. 72¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 72¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Valstybinių mokslinių tyrimų institutų, veikiančių kaip biudžetinės įstaigos ir viešosios įstaigos (toliau šiame straipsnyje – institutai), administracijos (instituto direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo, mokslinio sekretoriaus) ir mokslo darbuotojų (toliau kartu – darbuotojai) darbo užmokestį sudaro pareiginė alga (mėnesinė alga), priedai ir priemokos, mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties bei viršvalandinį darbą, budėjimą ir esant nukrypimams nuo normalių darbo sąlygų, premijos.“

2. Pakeisti 72¹ straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Pareiginės algos koeficientai yra šie:

- 1) instituto direktoriaus – 11,89–21,21;
- 2) instituto mokslinio sekretoriaus – 8,93–17,07;
- 3) vyriausiojo mokslo darbuotojo – 10,24–18,44;
- 4) vyresniojo mokslo darbuotojo – 8,93–14,32;
- 5) mokslo darbuotojo, mokslininko stažuotojo – 8,93–10,89;

6) jaunesniojo mokslo darbuotojo – 8,51–10,08.“

3. Pakeisti 72¹ straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Instituto direktoriui nustatytos pareiginės algos, priedo, priemokos ir premijos suma negali viršyti instituto mokslo darbuotojų praėjusių metų 4 vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžių. Instituto mokslo darbuotojų praėjusių metų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis apskaičiuojamas praėjusiais metais šiems darbuotojams apskaičiuotas bruto darbo užmokesčio lėšas (į jas įskaitomos lėšos šių darbuotojų pareiginei algai, priedams, priemokoms ir premijoms) padalijus iš vidutinio sąlyginio tų metų jų skaičiaus ir gautą dalmenį padalijus iš 12. Mėnesio vidutinis sąlyginis instituto mokslo darbuotojų skaičius apskaičiuojamas sudėjus visą mėnesį visą darbo dieną dirbančių šių darbuotojų skaičių ir ne visą mėnesį, ne visą darbo dieną ar ne visą savaitę dirbančių šių darbuotojų, perskaičiuotų į dirbančius visą mėnesį visą darbo dieną, skaičių. Vidutinis sąlyginis praėjusių metų instituto mokslo darbuotojų skaičius apskaičiuojamas sudėjus praėjusių metų kiekvieno mėnesio vidutinius sąlyginius šių darbuotojų skaičius ir šią sumą padalijus iš 12.“

4. Pakeisti 72¹ straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Institutų direktoriai gali dirbti mokslinį ir pedagoginį darbą pagal instituto savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (juridinio asmens dalyvių susirinkimo) ir direktoriaus susitarimą dėl papildomo darbo, fiksuojamą darbo sutartyje. Institutų direktoriams, jų pavaduotojams ir moksliniams sekretoriams, tame pačiame Institute papildomai einantiems mokslo darbuotojo pareigas, už darbą einant šias pareigas apmokama vadovaujantis šio straipsnio 5 dalies 3–6 punktų ir šio straipsnio 10–12 dalių nuostatomis.“

5. Pakeisti 72¹ straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Mokslo darbuotojams, vykdančioms tarptautinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programų projektus arba ūkio subjektų užsakymus, šalių susitarimu (nurodant konkrečią mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklą, susijusią su projekto ar užsakymo vykdymu, konkretų darbo valandų skaičių ir konkretų valandinį darbo užmokestį už faktiškai dirbtą laiką) pareiginė alga nustatoma vadovaujantis šio straipsnio 5 dalies 3–6 punktais, juose nustatytus pareiginės algos koeficientus didinant ne daugiau kaip 3 kartus. Šiuo atveju darbo užmokestis mokamas iš tarptautinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programų projektų lėšų, gautų iš tarptautinių organizacijų, arba iš lėšų, ūkio subjektų skirtų jų užsakymams vykdyti.“

6. Pakeisti 72¹ straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Mokslo darbuotojams gali būti mokami:

1) priedas už einamas šias vadovaujamas pareigas: instituto mokslo tarybos pirmininko ir jo pavaduotojo – iki 25 procentų pareiginės algos dydžio; instituto struktūrinio padalinio (skyriaus, laboratorijos, kito struktūrinio padalinio, kurio pagrindinė veikla yra moksliniai tyrimai

ir (ar) eksperimentinė plėtra, taip pat šiam padaliniui instituto įstatuose prilyginto kito padalinio) vadovo ir jo pavaduotojo – iki 15 procentų pareiginės algos dydžio;

2) priedas už skubių, svarbių ar sudėtingų darbų (užduočių) atlikimą;

3) priemoka už laikinai nesančio darbuotojo funkcijų (pareigų) arba rašytiniu darbuotojo sutikimu – papildomų darbų atlikimą.“

7. Pakeisti 72¹ straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Institutų direktoriams, jų pavaduotojams ir moksliniams sekretoriams šio straipsnio 7 dalyje nurodyto priedo ir priemokos suma, o institutų mokslo darbuotojams – šio straipsnio 11 dalyje nurodytų priedų ir priemokų dalis, išmokėta iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų (išskyrus pajamų įmokų į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą lėšas), neturi viršyti jiems nustatytos pareiginės algos dydžio.“

8. Pakeisti 72¹ straipsnio 15 dalį ir ją išdėstyti taip:

„15. Pakviestiems dirbti užsienio mokslo darbuotojams institutų nustatyta tvarka gali būti nustatomas individualus atlyginimas už darbą, neatsižvelgiant į šio straipsnio 5 dalies 3–6 punktuose nustatytus pareiginės algos koeficientus, tačiau neviršijant institutų programų sąmatose patvirtintų lėšų darbo užmokesčiui.“

23 straipsnis. 73 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 73 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Studentai, dėstytojai ir mokslininkai turi teisę Asociacijų įstatymo nustatyta tvarka burtis į sąjungas ir kitas asociacijas.“

2. Pakeisti 73 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Studentų sąjungos ir organizacijos, dėstytojų ir mokslininkų organizacijos, studentų mokslinės draugijos ir kitos asociacijos, veikiančios pagal įstatymus ir savo įstatus, veiklai, susijusiai su mokslo ir studijų sistemai keliama tikslais, gali gauti lėšų iš Lietuvos mokslo tarybai šiam tikslui skirtų valstybės biudžeto lėšų Lietuvos mokslo tarybos nustatyta tvarka.“

24 straipsnis. 75³ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 75³ straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Kolegijoms moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, meno veiklai plėtoti 2023 metais skiriama ne mažiau kaip 10 procentų, 2024 metais – ne mažiau kaip 15 procentų, 2025 ir vėlesniais metais – ne mažiau kaip 20 procentų kolegijų bazinio finansavimo lėšų.“

25 straipsnis. 77 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 77 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Atitinkamais metais į mokslo ir studijų institucijas priimamiems trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų studentams skiriamo valstybės finansavimo ir preliminarus valstybės finansuojamų trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų vietų ir studijų stipendijų skaičiaus paskirstymą pagal studijų kryptis ir (arba) jų grupes (menų studijų – ir pagal studijų programas arba specializacijas, vidaus sistemos pareigūnų ir sveikatos priežiūros specialistų rengimo – pagal studijų programas, pedagogų rengimo – pagal studijų programas arba specializacijas ir (arba) studijų programų arba specializacijų grupes) iki kiekvienų metų balandžio 15 dienos nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras, atsižvelgdamas į valstybės ūkinės, socialinės ir kultūrinės plėtros poreikius, valstybės finansines galimybes ir įvertinęs absolventų įsidarbinimo rodiklius.“

2. Pakeisti 77 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Nuolatinės formos studijų vietų, į kurias priimtų studentų studijos pagal šio straipsnio nuostatas apmokamos valstybės biudžeto lėšomis, skaičius aukštojoje mokykloje išlieka nepakitęs per visą nustatytą studijų laikotarpį, o iššestinės formos studijų vietų, į kurias priimamų studentų studijos apmokamos valstybės biudžeto lėšomis, skaičius aukštojoje mokykloje išlieka nepakitęs per laikotarpį, ne daugiau kaip iki pusantro karto ilgesnį negu nustatytas atitinkamų nuolatinės formos studijų laikotarpis, išskyrus šio straipsnio 7 dalyje numatytus atvejus. Tais atvejais, kai valstybės finansuojamoje studijų vietoje studijuojantis asmuo pašalinamas iš aukštosios mokyklos, praranda valstybės finansavimą arba nutraukia studijas ir kai valstybės finansuojama studijų vieta nėra užimama šio straipsnio 17 dalyje nustatyta tvarka, aukštosios mokyklos studijų vietai skirtas valstybės finansavimas išlieka tol, kol atsilaisvinusių ir neužimtų valstybės finansuojamų studijų vietų skaičius tam tikroje studijų krypčių grupėje arba mokslo ar meno srityje yra ne didesnis kaip didžiausias leistinas atsilaisvinusių ir neužimtų valstybės finansuojamų studijų vietų skaičius toje studijų krypčių grupėje arba mokslo ar meno srityje. Kai atsilaisvinusių ir neužimtų valstybės finansuojamų studijų vietų skaičius tam tikroje studijų krypčių grupėje arba mokslo ar meno srityje yra didesnis nei didžiausias leistinas atsilaisvinusių ir neužimtų valstybės finansuojamų studijų vietų skaičius toje studijų krypčių grupėje arba mokslo ar meno srityje, valstybės finansavimas mažinamas ta dalimi, kuri tektų atsilaisvinusių ir neužimtų valstybės finansuojamų studijų vietų skaičiui, viršijančiam didžiausią leistiną atsilaisvinusių ir neužimtų valstybės finansuojamų studijų vietų skaičių. Didžiausia leistina atsilaisvinusių ir neužimtų valstybės finansuojamų studijų vietų dalis yra 25 procentai nuo priėmimo metais tam tikroje studijų krypčių grupėje arba mokslo ar meno srityje švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka užfiksuoto valstybės finansuojamų studijų vietų skaičiaus.“

3. Pakeisti 77 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Preliminaraus valstybės finansuojamų antrosios pakopos universitetinių studijų vietų ir studijų stipendijų skaičiaus ir skiriamo valstybės finansavimo paskirstymą pagal aukštąsias mokyklas ir studijų kryptių grupes bei galimą nuokrypį tarp studijų kryptių grupių tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras, neviršydamas valstybės finansavimo, atsižvelgdamas į valstybės ūkinės, socialinės ir kultūrinės plėtros poreikius, valstybės finansines galimybes, mokslo ir studijų institucijų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros bei meno veiklos rezultatų įvertinimą ir (arba) pirmosios pakopos absolventų pagal studijų kryptių grupes ir (arba) studijų kryptis skaičių. Preliminarus valstybės finansuojamų antrosios pakopos studijų vietų ir studijų stipendijų skaičius ir skiriamo valstybės finansavimo paskirstymas pagal aukštąsias mokyklas tvirtinamas švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Universitetai, vykdantys tarpkryptines magistrantūros studijas, savo nustatyta tvarka nustato studijų kryptių grupę, su kuria susieja studentų priėmimą.“

4. Pakeisti 77 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Valstybės finansuojamų doktorantūros vietų ir studijų stipendijų skaičių mokslo ir studijų institucijose tvirtina švietimo, ir mokslo ir sporto ministras pagal mokslo ir meno kryptis, neviršydamas valstybės finansavimo, apskaičiuoto pagal patvirtintą preliminarų studijų vietų ir studijų stipendijų skaičių ir normines studijų kainas, atsižvelgdamas į valstybės ūkinės, socialinės ir kultūrinės plėtros poreikius, valstybės finansines galimybes ir į Lietuvos mokslo tarybos atliktą mokslo ir studijų institucijų mokslo (meno) mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros bei meno veiklos rezultatų įvertinimą, doktorantūros rezultatus, galimybes rengti tos mokslo ar meno srities doktorantus taip pat į ir mokslo ir studijų institucijų nustatytas atitinkamų metų doktorantūros studijų kainas. Valstybės finansuojamų doktorantūros vietų ir studijų stipendijų skaičiaus paskirstymas pagal mokslo ir meno kryptis ir mokslo ir studijų institucijas tvirtinamas švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka.“

5. Pakeisti 77 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Švietimo, ir mokslo ir sporto ministro nustatyta valstybės finansuojamų doktorantūros vietų dalis doktorantūros teisę turinčioms mokslo ir studijų institucijoms gali būti paskirstyta konkurso būdu per švietimo, ir mokslo ir sporto ministro nustatytus terminus, pasitelkiant Lietuvos mokslo tarybą. Konkursas vykdomas švietimo, ir mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka, pagal kurią numatoma, kad doktorantūros temas gali siūlyti ministerijos, įmonės, įstaigos arba organizacijos. Švietimo, ir mokslo ir sporto ministro patvirtintame tvarkos apraše numatytais atvejais konkurso būdu valstybės finansuojama doktorantūros vieta gali būti paskirta ir doktorantūros teisės neturinčiai mokslo ir studijų institucijai ar įmonei, įstaigai, organizacijai, vykdančiai doktorantūros krypties aukšto lygio mokslinius tyrimus ir eksperimentinės plėtros darbus ir dalyvaujančiai konkurse kartu su doktorantūros teisę turinčia mokslo ir studijų institucija

(institucijomis). Šiuo atveju taikoma konkurse dalyvavusios doktorantūros teisę turinčios mokslo ir studijų institucijos nustatyta studijų kaina. Konkursą laimėjusi doktorantūros teisės neturinti mokslo ir studijų institucija ar įmonė ir kartu su ja konkurse dalyvavusi doktorantūros teisę turinti mokslo ir studijų institucija (institucijos) sudaro su Lietuvos mokslo taryba suderintą sutartį dėl doktorantūros vykdymo.“

6. Pakeisti 77 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Valstybės finansuojamų profesinių studijų vietų skaičius nustatomas įvertinus valstybės institucijų, atsakingų už atitinkamos srities specialistų poreikio planavimą, siūlymus ir specialistų įsidarbinamumo rodiklius. Specialistų poreikį, atsižvelgusios į valstybės reikmes, institucijos nustato pagal atitinkamas kvalifikacijas ir iki kiekvienų metų sausio 1 dienos pateikia Švietimo, ir mokslo ir sporto ministerijai. Švietimo, ir mokslo ir sporto ministras, įvertinęs valstybės institucijų, atsakingų už atitinkamos srities specialistų poreikio planavimą, pateiktus specialistų poreikio duomenis, atsižvelgdamas į universitetų nustatytas atitinkamų metų profesinių studijų kainas ir neviršydamas valstybės finansavimo, tvirtina valstybės finansuojamų profesinių studijų vietų skaičių pagal aukštąsias mokyklas ir kvalifikacijas, kurias teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka suteikia aukštoji mokykla (rezidentūros atveju – pagal studijų programas, pedagogų rengimo atveju – pagal ugdymo sričių dalyką arba ugdymo sričių dalykų grupes).“

26 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 1, 4, 10, 11, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 straipsnius, įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo 1, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 straipsniai įsigalioja 2023 m. liepos 1 d.

3. Šio įstatymo 4 straipsnis įsigalioja 2022 m. rugsėjo 1 d.

4. Šio įstatymo 10, 11, 13 straipsniai įsigalioja 2029 m. sausio 1 d.

5. Šio įstatymo nuostatos taikomos mokslo ir studijų institucijų dėstytojams ir mokslo darbuotojams, priimtiems į pareigas po šio įstatymo įsigaliojimo. Iki šio įstatymo įsigaliojimo priimtų į pareigas dėstytojų, mokslo darbuotojų ir tyrėjų pareigos ir kitos darbo sąlygos gali būti keičiamos atsižvelgiant į šio įstatymo nuostatas tik šių darbuotojų sutikimu.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos mokslo taryba, švietimo, mokslo ir sporto ministras, mokslo ir studijų institucijos iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas